

ЗВІТ
декана філологічного факультету
Чекаревої Євгенії Сергіївни
за 2023/2024 навчальний рік

У своїй роботі декан керувався законодавством України про освіту, наукову та науково-технічну діяльність, нормативно-правовими актами МОН України, розпорядженнями керівництва університету, рішеннями Вченої ради університету і факультету. Основні зусилля були спрямовані на виконання завдань, визначених Стратегією розвитку університету на 2019-2025 р., Стратегічних цілей і намірів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна до 2030 року, Стратегічного плану філологічного факультету до 2030 року, і спрямованих на забезпечення якісної підготовки фахівців з вищою освітою за бакалаврськими, магістерськими та аспірантськими програмами, розвиток наукових досліджень, сприяння набору студентів, розширення сфери навчальних послуг за рахунок створення нових освітніх програм, переформатування навчального процесу з урахуванням технологій дистанційного навчання.

I. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу та наукових досліджень

Навчально-виховний процес та наукові дослідження на філологічному факультеті у 2023/2024 році забезпечували 6 кафедр: української мови, історії української літератури, слов'янської філології, історії зарубіжної літератури і класичної філології, загального та прикладного мовознавства, журналістики. 2 кафедри очолюють доктори наук, професори, 4 – кандидати наук, доценти.

Станом на 1 грудня на факультеті працювало 67 штатних науково-педагогічних працівників, серед яких 13 докторів наук, професорів, 43 кандидатів наук, доцентів (67,3 п.о.). Навчально-допоміжний персонал складав 17 осіб (15 п.о.). Порівняно з попереднім роком кількість штатних одиниць науково-

педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу скоротилася (на 6,2 та 3,75 п. о. відповідно).

До викладання на факультеті було залучено 2 внутрішніх сумісників та 2 зовнішніх сумісників, висококваліфікованих фахівців, докторів наук, професорів.

Таблиця 1

Кадровий склад філологічного факультету

Науково-педагогічні працівники та навчально-допоміжний персонал	Кількість штатних працівників	
	2022 р.	2023 р.
Усього	89	84
Науково-педагогічні працівники	72	67
Навчально-допоміжний персонал	17	17

Найбільший відсоток кадрів вищої кваліфікації має кафедра історії української літератури (100%).

На факультеті на штатній посаді працює 1 викладач із Республіки Польща.

Таблиця 2

Науково-педагогічні працівники філологічного факультету

Структурний підрозділ	Кіл. осіб	Доктори наук, проф.		Канд. наук, доценти		Викл. з наук. ст. і вчен. зван.		Викл. без наук. ст. і звання	
		к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%	к-сть	%
філологічний факультет	67	13	19,4	43	64,17	6	8,9	5	7,4

Попри загальне скорочення штатних одиниць, спричинене зменшенням контингенту здобувачів освіти за всіма рівнями, факультет має і здобутки в професійному зростанні науково-педагогічних працівників. Так, Проскуріна Наталя Юріївна, старший викладач кафедри історії зарубіжної літератури і класичної філології, у лютому 2024 року захистила дисертацію на здобуття доктора філософії зі спеціальності Філологія. Полумисна Ольга Олексіївна, доцент кафедри журналістики, у травні 2024 року захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора наук із соціальних комунікацій. Доцент кафедри загального та прикладного мовознавства Бобро Марія Павлівна та доцент кафедри журналістики Цуріна Елеонора Олегівна здобули вчене звання доцента.

Протягом звітнього періоду на факультеті приділялася значна увага підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників. Воно відбувалося згідно з річним планом, розробленим на кафедрах. Основною формою, відповідно до «Положення про підвищення кваліфікації та стажування у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна», було стажування, яке проходили викладачі як на споріднених кафедрах університету, так і в різних міжнародних установах і закладах освіти.

У зв'язку з розвитком дистанційного навчання усі науково-педагогічні працівники опановують методикау і практичні навички здійснення такого навчання, організовують роботу на різноманітних електронних платформах для його успішного проведення.

Активізується профорієнтаційна робота з кращими випускниками-магістрами з метою залучення їх до навчання в аспірантурі з майбутнім працевлаштуванням на кафедрах факультету.

II. Міжнародна співпраця

Міжнародне співробітництво в освіті і науці постійно розширюється. Триває активна робота з університетами Польщі, Фінляндії, Німеччини, Великобританії, Греції, Болгарії з обміну викладацьким досвідом, реалізації спільних наукових проєктів, програм обміну студентів. Розпочато перспективну співпрацю з університетом Гельсінкі (Фінляндія) у галузі поширення українських студій.

Підписано угоди з підготовки студентів за програмами подвійних дипломів бакалаврського та магістерського рівнів освіти (освітня програма «Полька мова і література та українська мова і література») з Познанським Університетом імені Адама Міцкевича (Польща).

Загалом міжнародна співпраця активізувалася – і для студентів, і для викладачів. Студенти безпосередньо відчували важливість інтернаціоналізації

навчання, вивчення професійної іноземної мови, вміння шукати міжнародні проєкти і гранти.

У 2023/2024 році академічною мобільністю скористалися 28 викладачів факультету за 48 програмами / проєктами, серед них є як з виїздом, так і дистанційні, 6 з них реалізовано за програмою Еразмус+. Серед студентів академічною мобільністю скористалися 38 особи за 27 програмами / проєктами, з них 6 – семестрова мобільність в межах Еразмус+.

Філологічний факультет успішно розпочав роботу із запрошеними професорами. Так, у I семестрі 2023/2024 навчального року реалізовано спільну роботу з 5 професорами з Університету Миколая Коперника в Торуні, проведено 10 лекцій для студентів ОП "Польська мова і література та українська мова і література". У II семестрі 2023/2024 навчального року запрошено 8 професорів з Університету Миколая Коперника в Торуні, організовано 27 лекцій для студентів ОП "Польська мова і література та українська мова і література".

Протягом року продовжувалася реалізація проєкту в межах Еразмус+

eRead

«2022-1-EE01-КА220-НED

000089331 Developing Reading Skills With and Through Digital Technologies / Розвиток навичок читання за допомогою цифрових технологій» (доц. Губарева Г. А., доц. Калашник Ю. І.).

Серед важливих наукових, культурно-просвітницьких заходів, реалізованих протягом року слід відзначити: конкурс декламації поезії Віслави Шимборської, доц. С. Бутко, доц. Р. Трифонов (07.11.2023 р.); розроблення й проведення курсу з української мови, літератури, культури для студентів україністичних студій для студентів Університету Хельсінкі (Фінляндія), доц. К. Дюкар (1 семестр 2023/2024 р.); наукове стажування, робота над науковим проєктом: «Козаки в літературному дискурсі Київської митрополії», проф. О. Матушек (Мюнстер, Німеччина) (2 семестр 2023/2024 р.) та ін.

II. Науково-дослідна діяльність

Науково-дослідна робота на філологічному факультеті здійснюється відповідно до розроблених планів з урахуванням специфіки кожної кафедри. Науковою роботою займалися всі науково-педагогічні працівники факультету, працюючи над індивідуальними темами в руслі кафедральних проблематик: «Жанрово-стильова своєрідність і поетика української літератури XI-XXI століть» (кафедра історії української літератури); «Світова література і класичні мови в сучасному науковому дискурсі» (кафедра історії зарубіжної літератури і класичної філології); «Аналіз системи рівнів української мови XVII-XXI століть» (кафедра української мови); «Психо- та соціолінгвістичні методи дослідження мови» (кафедра загального та прикладного мовознавства).

У 2023/2024 навчальному році відбулися успішні захисти дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії аспірантів філологічного факультету.

Захисти дисертацій по кафедрі історії української літератури:

1. Макарадзе Христина Зурабівна (кер. проф. Матушек О. Ю.). Захист відбувся 26.01.2024 року в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Диплом доктора філософії Н24 №000802.
2. Смаровоз Ірина Сергіївна (кер. проф. Борзенко О. І.). Захист відбувся 30.01.2024 року в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Диплом доктора філософії Н24 №000931.
3. Гладкова Марина Валеріївна (кер. доц. Головка Л. Г.). Захист відбувся 30.01.2024 року в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Диплом доктора філософії Н24 № 000930.

Захисти дисертацій по кафедрі історії зарубіжної літератури і класичної філології:

1. Проскуріна Наталія Юріївна (кер. доц. Кравець О. М.). захист відбувся 05.02.2024 року в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Диплом доктора філософії Н24№ 001092.

Полумисна Ольга Олексіївна, доцент кафедри журналістики, у травні 2024 року захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора наук із соціальних комунікацій.

За звітний період підготовлено і видано 2 випуски Вісника Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Філологія», який включено до переліку фахових видань України, категорії «Б».

Співробітниками факультету було видано 1 наукову монографію (доц. М. Філон); опубліковано 17 статей у вітчизняних виданнях і 13 статей у міжнародних, у тому числі у виданнях, які входять до баз даних SCOPUS (1 стаття).

За звітний період на філологічному факультеті було організовано й проведено наукові конференції: Міжнародна наукова конференція «Борис Грінченко: знаний і невідомий» (19 січня 2024 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Медіареальність у часи інформаційних війн» (15 березня 2024 р.); «Наукова спадщина Д. М. Овсянико-Куликовського і сучасна філологія (до 170-річного ювілею вченого)» Д. М. Овсянико-Куликовського» (20 березня 2024 р.).

Окрім того, співробітники філологічного факультету постійно виступають рецензентами наукових видань, беруть участь в атестації наукових кадрів (відгуки на автореферати дисертацій, опонування на захистах дисертацій тощо).

Викладачі філологічного факультету (усі доктори наук) є членами редколегій наукових видань з філології, а також із соціальних комунікацій, які видаються в Харкові, Сумах, Полтаві.

На факультеті успішно розвивається студентська наука. Протягом багатьох років діє Студентське наукове товариство (куратор – доц. Г. Савчук). Щомісяця

відбуваються наукові засідання, на яких з доповідями виступають студенти, а також провідні науковці факультету, які діляться своїм досвідом наукової роботи, привертають увагу студентів до актуальних аспектів філологічної науки, методики і методології наукових досліджень. Позитивним аспектом роботи Студентського наукового товариства є постійний пошук сучасних шляхів організації наукового життя студентів, поєднання традиційних форм з новітніми способами подачі результатів досліджень, використання останніх досягнень не лише у галузі філології, але й у галузі мультимедійності (аудіо- і візуалізації матеріалів доповідей і презентацій).

Студенти беруть активну участь у щорічних підсумкових наукових конференціях філологічного факультету, регіональних студентських наукових конференціях, регіональних та Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт, олімпіадах тощо.

Викладачі кафедри української мови і кафедри історії української літератури виступили організаторами, консультантами і членами журі при проведенні ініційованого МОН України Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика та Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської і студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Усе це засвідчує належний рівень науково-дослідної роботи викладачів і співробітників філологічного факультету.

III. Підготовка фахівців і навчальна робота

Освітня діяльність з підготовки фахівців (бакалаврів, магістрів, докторів філософії) на філологічному факультеті здійснюється за двома спеціальностями у двох галузях знань – 035 Філологія (03 Гуманітарні науки) і 061 Журналістика (06 Журналістика).

Студенти бакалаврського і магістерського рівнів навчаються за кількома спеціалізаціями і освітніми програмами:

спеціальність 035 «Філологія», спеціалізація 035.01 «Українська мова та література», освітні програми: «Українська мова і література» (бакалаврський рівень, магістерський рівень), «Українська мова і література, літературне редагування» (бакалаврський рівень), «Українська мова і література та англійська мова» (бакалаврський рівень), «Українська мова і література та українська як іноземна» (магістерський рівень);

спеціальність 035 «Філологія», спеціалізація 035.033 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська», освітня програма: «Польська мова і література та українська мова і українська література» (бакалаврський рівень);

спеціальність 035 «Філологія», спеціалізація 035.034 «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська», освітні програми: «Слов'янська філологія, літературне редагування і створення контенту» (бакалаврський рівень), «Слов'янська філологія, створення текстового контенту та креативне письмо» (магістерський рівень);

спеціальність 035 «Філологія», спеціалізація 035.08 «Класичні мови та літератури (переклад включно», освітня програма: «Класичні мови і літератури та англійська мова» (бакалаврський рівень, магістерський рівень);

спеціальність 035 «Філологія», спеціалізація 035.10 «Прикладна лінгвістика», освітня програма: «Прикладна лінгвістика та англійська мова» (бакалаврський рівень, магістерський рівень);

спеціальність 061 «Журналістика», освітня програма: «Журналістика» (бакалаврський рівень, магістерський рівень).

Студенти рівня доктора філософії навчаються за двома спеціальностями: «Філологія» і «Журналістика».

Загальний контингент студентів на кінець 2023/2024 навчального року становив 377 чоловік, з них 289 чол. навчалося на денній формі навчання, а 88 чол. – на заочній. Крім того, в червні звершили навчання 103 бакалаври, 85 за денною формою навчання та 18 за заочною.

За результатами літньої екзаменаційної сесії загальна успішність студентів денної форми становить 96%, якісна – 61%. На «відмінно» сесію склали 69 чол. (18,8%), незадовільні оцінки отримали 15 чол. (4,1%), відраховано за академзаборгованості 4 чол.

Випуск становив: бакалаври 85 чол., з яких 8 випускників отримали диплом з відзнакою (9,4%), магістри 34 чол., з яких 19 випускників отримали диплом з відзнакою (55,9%).

Абсолютна успішність студентів заочної форми навчання становила 86 %, за неуспішність відраховано 6 чол. та ще 2 чол. за недопуск до атестації, випуск становив бакалаври 18 чол., з яких 1 отримав диплом з відзнакою (5,6%), магістри 11 чол., з яких 3 випускників отримали диплом з відзнакою (27,2%).

На 1 жовтня 2024 загальний контингент студентів філологічного факультету становив 531 чоловік, з них 403 чол. навчаються на денній, а 128 чол. – на заочній формі навчання; бакалаврів 440 чол. (339 – денна форма, 101 – заочна форма навчання), магістрів 91 чол. (64 – денна форма, 27 – заочна форма навчання). За кошти державного бюджету навчається 284 чол. (278 – денна форма, 6 – заочна форма навчання), за кошти фізичних і юридичних осіб – 247 чол. (125 – денна форма, 122 – заочна форма навчання).

Таблиця 3

Контингент студентів філологічного факультету на 1 жовтня 2024 р.

Бакалавр				Магістр			
денна форма		заочна форма		денна форма		заочна форма	
бюдж.	конт.	бюдж.	конт.	бюдж.	конт.	бюдж.	конт.
247	92	4	97	31	33	2	25

Таблиця 4

Основні показники екзаменаційної сесії (денна форма навчання)

Структурний підрозділ	Сесія	2023/2024 навч. рік	
		абсолютна	якісна
філологічний факультет	зимова	94%	57%
	літня	96%	61 %
університет в цілому	зимова	87%	44%
	літня	89%	43%

Таблиця 5

Відрахування здобувачів вищої освіти за 2023/2024 навчальний рік (денна форма навчання)

Структурний підрозділ	Усього 1 семестр		Усього 2 семестр	
	кількість	%	кількість	%
філологічний факультет	11	2,5	17	4,3

Таблиця 6

Випуск фахівців 2023/2024 навчальний рік (магістри, денна форма навчання)

Структурний підрозділ	Випуск	Диплом з відзнакою	
		кількість	%
філологічний факультет	34	19	55,9

Таблиця 7

Заочна форма навчання, абсолютна успішність

Структурний підрозділ	Сесія	2023/2024 навч. рік	
		абсолютна	якісна
філологічний факультет	зимова	93%	42%
	літня	86%	51%
університет в цілому	зимова	89%	51%
	літня	91%	52%

Таблиця 8

Відрахування здобувачів вищої освіти за 2023/2024 навчальний рік
(заочна форма навчання)

Структурний підрозділ	Усього 1 семестр		Усього 2 семестр	
	кількість	%	кількість	%
філологічний факультет	11	8,2	9	7,6

Таблиця 9

Випуск фахівців 2023/2024 навчальний рік (магістри, заочна форма навчання)

Структурний підрозділ	Випуск	Диплом з відзнакою	
		кількість	%
філологічний факультет	11	3	27,2

Приєм на перший курс бакалаврського і магістерського рівнів освіти у 2024 році відбувався у складних умовах військової агресії, але в цілому завершився успішно. Загалом на перший курс було зараховано 147 студентів, з них 116 студентів на денну форму навчання, а 31 – на заочну.

Із 119 студентів денної форми, прийнятих на перший курс, 61 навчається за кошти державного бюджету, 55 – за кошти фізичних осіб. На заочній формі навчання це співвідношення ще більш показове: з 31 зарахованого студента лише 1 навчається за кошти державного бюджету, а 30 – за кошти фізичних осіб.

Таблиця 10

Приєм на перший курс 2024 р.

Бакалавр 103				Магістр 44			
денна форма		заочна форма		денна форма		заочна форма	
бюдж.	конт.	бюдж.	конт.	бюдж.	конт.	бюдж.	конт.
46	33	1	23	15	22		7

На філологічному факультеті значна увага приділяється практичній підготовці майбутніх фахівців. Практична підготовка студентів здійснюється відповідно до Положення про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, згідно з наскрізними та робочими програмами практик. Програми проведення навчальних та виробничих практик спрямовані на поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу дисциплін, на формування у студентів сучасних практичних компетентностей та наближення практичної підготовки до потреб ринку праці.

Усі студенти спеціальності 035 «Філологія» проходять педагогічну практику: студенти бакалаврського рівня – в закладах середньої освіти, а студенти магістерського рівня – асистентську практику в закладі вищої освіти.

Студенти четвертого курсу бакалаврського рівня проходили педагогічну практику в десяти навчальних закладах міста Харкова: школах, гімназіях, ліцеях. Відповідно до програми практика складається з двох етапів – пасивного й активного. На пасивному етапі студенти відвідують уроки з різних предметів, вивчають методику викладання вчителів, знайомляться з робочою документацією. На етапі активної практики кожним студентом проведено від десяти до вісімнадцяти уроків, виховні заходи, заміни уроків, здійснено психолого-педагогічні спостереження за учнями, взаємовідвідування і обговорення уроків.

Педагогічну практику пройшли 65 студентів денної форми та 8 заочної. На завершальному етапі відбулися індивідуальні звіти-заліки з наданням оціненої керівниками звітної документації про практику. На підсумковій конференції студенти і групові керівники доповідали про результати практики. Було відзначено відповідність навчальних закладів вимогам практики, методичну й теоретичну готовність практикантів. Студенти виявили вміння реалізовувати основні фахові компетенції, залучати різні методи навчання та інноваційні форми

роботи з учнями, продемонстрували організаційну відповідальність. У більшості студентів сформувалося бажання працювати в школі.

Усе це дало підстави високо оцінити результати педагогічної практики. За висновками керівників практика пройшла успішно й засвідчила достатній рівень підготовки студентів.

Студенти перших курсів магістратури протягом шести тижнів проходять асистентську практику. Вона відбувається на базі філологічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. У звітному році її пройшли 13 студентів денної форми й 10 заочної. На етапі активної практики кожним студентом проведено по дві лекції і від двох до десяти практичних занять зі студентами молодших курсів.

Підсумкова конференція засвідчила, що студенти вивчили досвід викладацької діяльності, застосування методів, прийомів, форм і засобів організації освітнього процесу у вищій школі. Їм удалося розвинути комунікативні навички і вміння – налагодити контакти зі студентами і викладачами, опанувати навички підготовки матеріалів для лекційних, практичних і семінарських занять, виробити стресостійкість і бажання працювати зі студентами.

Навчально-методична робота практикантів полягала у плануванні лекційних і практичних занять, формуванні уявлення про організацію діловодства на кафедрах, відвідуванні лекційних і практичних занять та їх обов'язкового обговорення; наукова робота – в ознайомленні з науковою роботою кафедри, роботою над магістерськими темами; виховна – у вивченні складу студентських груп, проведенні виховних заходів, кураторських годин.

Студенти спеціальності 061 «Журналістика» проходять тривалу літню практику (на першому, другому, третьому курсах) – на першому курсі без відриву від навчання (3 тижні), на другому та третьому курсах з відривом від навчання (3 тижні). Однак у 2023/2024 роках в умовах воєнного стану ця практика проходила

в квітні-травні, усі практики проходили дистанційно. Студенти молодших курсів готували матеріали для публікації на сайтах, виступали у якості медіакураторів, проводили відеоконференції, писали статті, брали інтерв'ю, знімали репортажі, готували аналітичні матеріали.

Окрім спільної для всіх студентів спеціальності «Філологія» педагогічної практики, різні спеціалізації і освітні програми передбачають проходження низки окремих практик: редакторської, коректорської, обчислювальної та комп'ютерно-лінгвістичної, перекладацької. Усі вони забезпечують можливість набуття практичних навичок, особливо актуальних через те, що реальна робота в різних установах істотно відрізняється від теоретичних уявлень про неї.

У цілому практики є дієвим засобом, що сприяє працевлаштуванню випускників факультету, як і щорічні зустрічі студентів із потенційними роботодавцями. Такі зустрічі організовуються з метою познайомити, у першу чергу, старшокурсників із можливими сферами застосування їхньої професійної підготовки. Студенти філологічного факультету також брали участь у загальноуніверситетських заходах, присвячених проблемам працевлаштування.

На філологічному факультеті успішно здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук. У 2023/2024 році на факультеті навчалися 14 здобувачів ступеня доктора філософії, а також 3 здобувачі ступеня доктора наук. Випускаючими кафедрами для них є кафедра історії української літератури; кафедра журналістики; кафедра української мови, кафедра історії зарубіжної літератури і класичної філології. Керують здобувачами ступеня доктора філософії і консультують здобувача ступеня доктора наук провідні викладачі кафедр, які мають успішний досвід підготовки молодих науковців.

Усі здобувачі виконують освітньо-наукову програму, працюють над підготовкою дисертаційних досліджень відповідно до індивідуальних планів, що підтверджується їхніми регулярними звітами та інформацією керівників.

Навчально-методична діяльність на факультеті здійснюється під керівництвом науково-методичної комісії, очолюваної заступником декана з навчально-методичної роботи доц. М. Бобро. На кафедрах діють методичні семінари. На факультетському та кафедральних методичних семінарах обговорювалися питання побудови та оформлення освітніх програм, вимоги до кваліфікаційних робіт, міжнародний досвід організації вищої освіти, проблеми розробки і впровадження сучасних освітніх технологій, удосконалення системи оцінювання якості результатів навчання, організації практичної підготовки студентів, актуальність та особливості впровадження дистанційної освіти. Усі кафедри приділяють увагу методичному забезпеченню курсів, що викладаються.

На факультеті реалізуються різні способи підвищення методичного рівня викладачів, передбачені нормативними документами – методичні семінари, відкриті лекції, підготовка методичних матеріалів, стажування, взаємовідвідування, адміністративний контроль проведення занять та іспитів, визначення індивідуальних рейтингів тощо.

Значна увага у звітному році приділялася забезпеченню академічної доброчесності, що є важливим елементом роботи з підвищення якості освіти. Перевірка кваліфікаційних робіт випускників, здійснена за допомогою антиплагіатних онлайн-систем, показала, що абсолютна більшість студентів дотримуються принципів академічної доброчесності. Філологічні роботи мають свою специфіку через необхідність цитування значної кількості критичних матеріалів і художніх текстів, що призводить до збільшення кількості збігів, вказаних антиплагіатними онлайн-системами, тому Вченою радою факультету були уточнені окремі допустимі граничні показники. Кваліфікаційні роботи

студентів із виявленою великою кількістю запозичень з інших текстів поверталися студентам на доопрацювання з обов'язковою перевіркою оновленого варіанту роботи.

Філологічний факультет пропонує й додаткові освітні послуги. На факультеті розроблено і запропоновано для вивчення 4 сертифікатні програми з української мови різного рівня (від початкового до вільного володіння):

Українська мова. Початковий рівень (A1, A2)

Українська мова. Середній рівень (B1, B2)

Українська мова. Вільне володіння (C1, C2)

Українська мова. Основи публічної комунікації

У с 2023/2024 навчальному році успішно пройшли навчання слухачі за програмою «Українська мова. Середній рівень (B1, B2)».

IV. Профорієнтаційна робота

Профорієнтаційна робота на факультеті традиційно посідає одне з чільних місць і зумовлюється специфікою тих спеціалізацій і освітніх програм, до яких планується залучити абітурієнтів.

Протягом 2023/24 навчального року на факультеті було проведено низку профорієнтаційних заходів, а саме:

протягом навчального року – робота з обдарованими дітьми через Малу академію наук (секції «мовознавство», «українська література», «зарубіжна література», «журналістика»);

січень-червень 2024 – публікації буклетів з рекламою освітніх програм факультету в соцмережах факультету та студентського наукового товариства;

лютий-березень 2024 – проведення профорієнтаційної роботи у базових школах студентами-практикантами 4-го курсу і груповими керівниками;

квітень 2024 – онлайн зустрічі викладачів факультету для майбутніх абітурієнтів;

травень 2024 – День науки в Каразінському університеті;

травень 2024 – низка зустрічей з абітурієнтами за сприяння та участі студентського наукового товариства;

червень 2024 – День з Каразінським університетом – загальноуніверситетський день відкритих дверей.

V. Культурно-виховна робота

Культурно-виховна робота на філологічному факультеті проводиться на основі концепції виховної роботи, затвердженої Вченою радою університету. Щорічно Вченою радою факультету заслуховується звіт заступника декана з виховної роботи ст. викладача І. Мурадової.

У співпраці з органами студентського самоврядування здійснюються заходи, спрямовані на організацію дозвілля студентів, здобуття соціального досвіду, самореалізацію в громадській, спортивній, творчій діяльності, інформаційне забезпечення студентів. Щорічно зі студентами першого курсу проводяться бесіди про історію університету, факультету.

Традиційно студенти філологічного факультету беруть участь у презентаціях художніх, публіцистичних, критичних книг.

У складних умовах війни і дистанційного навчання куратори факультету використовують будь-яку можливість спілкування зі студентами. Насамперед це кураторські години, багато тем яких було присвячено історії України, її видатним постатям. Це «Історія українського прапора», «Державні свята і їх значення», «90-і роковини жертв голодомору», «День пам'яті трагедії Бабиного Яру», «Історія університету під час війни», «250 років від дня народження В.Н. Каразіна», «125 років від дня народження В. Сосюри», «Тарас Шевченко – духовний пророк нації», «Ліна Костенко: рядки, які перегукуються із сьогоденням». Такі теми виховують повагу до країни, української нації, її традицій і тих, ким пишається наша Україна.

Рідна мова – ще один важливий аспект в процесі виховання наших студентів. До дня рідної мови кураторські години були присвячені таким темам: «Слово – зброя», «Розвінчуємо міф українська – мова села». Студенти українського і польського відділення взяли участь у заході «Українська сьогодні: як нею чути, бачити та перемагати», а студенти 3 і 4 курсів українського відділення були учасниками XV-ї регіональної студентської наукової конференції «Мова – література – ідеологія».

Цікавими були бесіди та обговорення. Вражає різноманітність тем. «Українські перемоги: 14 історій успіху», «Психологічне здоров'я», «Обережно! Кібершахраї» (група ЛС-11, куратор Т. Фільчук); «Вишиванка чи вишита сорочка?», «Цікава ономастика: звідки я родом?» (гр. ЛУ-21, куратор І. Кременська); «Як впізнавати античні мотиви та образи в сучасній архітектурі», «Міфологічні аспекти сучасного буття»; «Кінематограф: найбільш вдалі екранізації літературної класики» (гр.ЛК-51, куратор А. Краснящих); «Непрочитане: репресовані митці», «Говорити про себе: привласнені українські митці» (гр. ЛЛ-21, куратор Є. Васянович); «Секрети 4 курсу: від виживання під навалюю стресу до успішного закінчення бакалаврату», «Медіаграмотність: як захиститися від фейків» (група ЛУ-41, куратор С. Антонович).

Особливе місце у виховному і професійному аспектах посідають он-лайн зустрічі, які більшою мірою проводилися завдяки студентському науковому товариству філологічного факультету (керівник – Григорій Савчук). Майже всі групи зустрілися з письменницею, перекладачкою Надійкою Гербіш; «Усе, що ви хотіли знати про українську літературу» – так називалася зустріч з літературною критикинею Тетяною Трофименко; у рамках проекту «Весна української поезії» студенти познайомилися з поетесою Т. Власовою, авторкою збірки «Ефект близькості»; відбулася зустріч з поетом-видавцем Ів. Малковичем, засновником видавництва «АБАБАГАЛАМАГА»; зустріч з доктором фізико-математичних наук, перекладачем Максимом Стріхою. А студенти групи ЛУ-32 (куратор Г. Савчук) улаштували аукціон поетичної збірки «Любов і війна» з автографами

поетів Тетяни Власової і Павла Вишебаби. Зібрані 7 тисяч гривень витратились на шини для військових авто. В групі ЛЖ-21 (куратор Н. Нечаєва) пройшла зустріч «Українське телебачення під час війни», студенти-харків'яни групи відвідали в Єрмілов-центрі виставку World Press Photo, присвячену проблемам людського вживання під час війни. Постійними були он-лайн зустрічі з відомими журналістами.

Студенти різних груп завжди долучалися до заходів, які зазвичай проводилися на факультеті. І сьогодні багато з них не байдужі до важливих питань факультетського життя. Так, студенти групи ЛУ-32 (куратор Г. Савчук) проводили профорієнтаційні заходи в харківських школах оф-лайн. А в групах ЛУ, ЛУР-11 студенти-магістранти нашого і не тільки нашого факультету провели цікаві заходи «Мистецтво навчання» і «Судова експертиза – перспективне працевлаштування для філологів».

Усі групи долучилися до заходів «Тижня кар'єри» та зустрічалися з роботодавцями.

Протягом звітного періоду в усіх групах проводилися інструктажі із надання першої медичної допомоги, загальних правил поведінки під час артобстрілів.

Активна командна робота всього колективу філологічного факультету протягом навчального 2023/2024 року дала свої позитивні результати. За всіма освітніми програмами здійснено набір і триває навчальний процес. Факультет продовжує працювати й виховувати нових сучасних філологів – викладачів і науковців.

Декан
філологічного факультету

Євгенія ЧЕКАРЕВА